

# Variaatiolasku

## kevät 2014

### Ratkaisut 4

1. Derivoidaan  $a$ :n suhteen:  $\langle \nabla f(ax), x \rangle = ka^{k-1}f(x)$  ja asetetaan  $a = 1$ . Merkitään  $f_j = \partial f / \partial x_j$ . Homogeenisuusehota voidaan kirjoittaa  $kf = \sum_j x_j f_j$ . Derivoidaan tästä  $x_\ell$ :n suhteen:

$$kf_\ell = f_\ell + \sum_j x_j \partial_\ell f_j \quad \Rightarrow \quad (k-1)f_\ell = \sum_j x_j \partial_j f_\ell$$

2.  $L = \langle \nabla_{x'} L, x' \rangle$  joten

$$\begin{aligned} L_{x'_1} &= L_{x'_1} + L_{11}x'_1 + L_{12}x'_2 \\ L_{x'_2} &= L_{x'_2} + L_{12}x'_1 + L_{22}x'_2 \end{aligned}$$

Siispä

$$\begin{pmatrix} L_{11} & L_{12} \\ L_{12} & L_{22} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x'_1 \\ x'_2 \end{pmatrix} = 0 \quad \Rightarrow \quad \det(L_{x'x'}) = 0$$

Ensin  $L_{11}(x'_1)^2 = L_{22}(x'_2)^2$ , mistä  $L_{11} = (x'_2)^2 F$ ,  $L_{22} = (x'_1)^2 F$  minkä jälkeen  $L_{12} = -x'_1 x'_2 F$ .  $L = |x|$  jolloin  $F = |x|^{-3}$ .

3. Suoraan derivoimalla:

$$\begin{aligned} L_{x_1} &= L_{x_1 x'_1} x'_1 + L_{x_1 x'_2} x'_2 \\ \mathcal{E}_L^1 &= L_{11}x''_1 + L_{12}x''_2 + L_{x_1 x'_1} x'_1 + L_{x_1 x'_2} x'_2 - L_{x_1} \end{aligned}$$

Siispä

$$\begin{aligned} \mathcal{E}_L^1 &= (x'_2)^2 F x''_1 - x'_1 x'_2 F x''_2 + L_{x_1 x'_2} x'_2 - L_{x_1 x'_1} x'_1 = x'_2 T \quad \text{missä} \\ T &= F(x'_2 x''_1 - x'_1 x''_2) + L_{x'_1 x_2} - L_{x_1 x'_2} \end{aligned}$$

Vastaavasti  $\mathcal{E}_L^2 = -x'_1 T$ .

4.  $L = x'_1 x_2 + a|x'|$ , joten  $F = L_{x'_2 x'_2} / (x'_1)^2 = a|x'|^{-3}$ . Lisäksi  $L_{x_1} = 0$  ja  $L_{x'_1 x_2} = 1$  joten

$$a(x'_2 x''_1 - x'_1 x''_2) = -|x'|^3$$

Muistetaan  $|x'| = 1$  joten

$$x'_2 x''_1 - x'_1 x''_2 = -1/a$$

Toisaalta  $\langle x', x'' \rangle = 0$  joten

$$(x'_2)^2 x''_1 - x'_1 x'_2 x''_2 = |x'|^2 x''_1 = x''_1 = -x'_2/a$$

Vastaavasti  $x''_2 = x'_1/a$  jolloin ratkaisu voidaan kirjoittaa muodossa

$$\begin{aligned} x_1(t) &= q_1 + c_1 \cos(t/a) + c_2 \sin(t/a) \\ x_2(t) &= q_2 - c_2 \cos(t/a) + c_1 \sin(t/a) \end{aligned}$$

missä  $c_1^2 + c_2^2 = a^2$ . Ekstremaalit on siis ympyröitä.

5. Ensin

$$\begin{aligned}
J((1-\mu)y + \mu z) &= \int_a^b L(x, (1-\mu)y + \mu z, (1-\mu)y' + \mu z') dx \\
&\leq (1-\mu) \int_a^b L(x, y, y') dx + \mu \int_a^b L(x, z, z') dx \\
&= (1-\mu)J(y) + \mu J(z)
\end{aligned}$$

Sitten

$$\begin{aligned}
g((1-\mu)\varepsilon_1 + \mu\varepsilon_2) &= J((1-\mu)(y + \varepsilon_1\varphi) + \mu(y + \varepsilon_2\varphi)) \\
&\leq (1-\mu)J(y + \varepsilon_1\varphi) + \mu J(y + \varepsilon_2\varphi) = (1-\mu)g(\varepsilon_1) + \mu g(\varepsilon_2)
\end{aligned}$$

6. (i)  $L = ((y')^2 + 2yy' + 2y' + 2y)/2$ , joten

$$d^2L = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

$\det(d^2L) < 0$  joten ei konveksi lemmman C.2 kohdan (ii) mukaan.

(ii)  $L = y\sqrt{1+(y')^2}$  joten

$$d^2L = \begin{pmatrix} 0 & y'/\sqrt{1+(y')^2} \\ y'/\sqrt{1+(y')^2} & y/(\sqrt{1+(y')^2})^3 \end{pmatrix}$$

Jälleen  $\det(d^2L) < 0$ .